

Azonnal közölhető

Független, rugalmas és méltányos energiarendszer az út a zöld Európába

-az EnergiaPERSPEKTÍVÁK projekt zárókonferenciájának tanulságai -

Az EnergiaPERSPEKTÍVÁK projektet lezáró "Energia állampolgárság a gyakorlatban: Az energia állampolgárság hogyan járulhat hozzá egy inkluzív, demokratikus és fenntartható Európai Zöld Megállapodáshoz" című konferenciára 2024. március 5-én került sor Brüsszelben.

Közel 70 résztvevő érkezett 19 országból, akik a tudományos és kutatói közösséget, a civil társadalmat, az üzleti szférát és a közszférát képviselték. A résztvevők interaktív vitát folytattak arról, hogy milyenek a jelenlegi energia állampolgársági gyakorlatok, hogyan lehet túllépni a hagyományos fogyasztói szerepeken és aktívan részt venni az energiarendszer átalakításában annak minden szintjén. A megbeszéléseket nemcsak a különböző háttérű és társadalmi csoportokból érkező résztvevők egyéni tapasztalatai alakították, hanem a négy együttműködő projekt ([EnergiaPERSPEKTÍVÁK](#), [EC2](#), [Dialogues](#) és [ENCLUDE](#)) tapasztalatai is, amelyek az energia állampolgárság megértésének kutatási szempontjain, valamint az egyes projektek által kifejlesztett eszközökön és meglátásokon alapultak.

(fotó: GreenDependent Intézet ©)

A konferencián bemutatták azt a [közös szakpolitikai ajánlást](#), amely az együttműködő projektek kollektív tudását és meglátásait összegzi, és stratégiai jövőképet kínál arra, hogy hogyan lehetne az energia állampolgárság még inkább a Zöld Megállapodás szerves része. Megvizsgálták a megújuló energiaforrások használatának kiterjesztését, az energiafogyasztás és az energiahatékonyság javítását, az energiafüggetlenség biztosítását és a rugalmas energiapiac kiépítését befolyásoló számos tényezőt

is. Az energia állampolgárság újragondolására vonatkozó ötletek is megfontolásra kerültek, hogy az energiaágazat irányításában kollektívabb és inkluzívabb összefüggéseket foglaljanak magukba.

(fotó: GreenDependent Intézet ©)

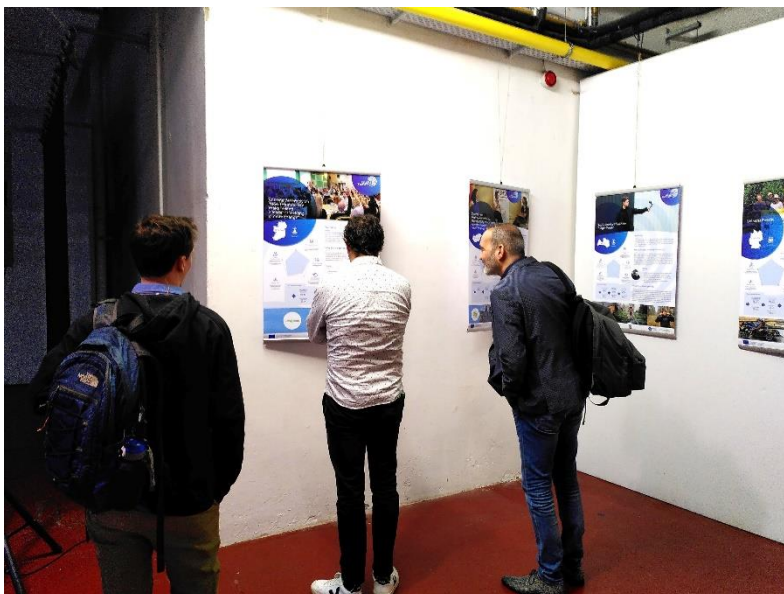
Hol lennének energia állampolgárság nélkül? Az EnergiaPERSPEKTÍVÁK projekt kutatóinak panel beszélgetése a konferencián. Résztvevők (balról jobbra): René Kemp / Maastrichti Egyetem, Martina Schaefer / Berliini Műszaki Egyetem, Vadovics Edina / GreenDependent)

Néhány fontos tanulság a konferencián elhangzottak alapján:

- 1) Az energia állampolgárság definiálása:** A konferencia megkezdte az energia állampolgárság újradefiniálását a hagyományos fogyasztói szerepeken túl az elkötelezett, az energiaátmenethez aktívan hozzájáruló állampolgárokat támogatva. Ez az újradefiniálás az érintettek jogainak és kötelezettségeinek kiegyensúlyozására ösztönöz, biztosítva a megfelelő, aktív részvételt az energetikai szakpolitikák és -gyakorlatok alakításában.
- 2) Energia állampolgárság és demokratikus elkötelezettség:** A konferencia reflektorfénybe helyezte az energia állampolgárságot, hangsúlyozva, hogy az egyének nem csupán fogyasztók, hanem az energiaátmenet aktív résztvevői kell, hogy legyenek ill. lehessenek. A panelbeszélgetések hangsúlyozták az energia állampolgárság egy specifikus formája, az energiaközösségeken belüli pszichológiai és társadalmi dinamikák jelentőségét, valamint a bizalom kritikus szerepét a demokratikus elköteleződésben.
- 3) Az integráció elmélyítésének lehetőségei:** Az egyik központi téma az energiaátmenetben való részvétel és bevonás szükségessége volt. A szekcióüléseken a marginalizált csoportok bevonására és a döntéshozatali folyamatokban való érdemi részvételük biztosítására irányuló stratégiák feltárása volt a téma. Az oktatás és a közösségi tudomány (citizen science) hatékony eszközeként jelent meg az inkluzivitás előmozdítása és az egyének energiaágazatban való szerepvállalásának erősítése érdekében.
- 4) Fenntarthatóság és társadalmi igazságosság:** Fontos téma volt a fenntarthatóság és a társadalmi igazságosság összekapcsolása az energiaágazatban. A résztvevők hangsúlyozták, hogy olyan szakpolitikákra és kezdeményezésekre van szükség, amelyek egyszerre kezelik az energiaszegénységet és biztosítják a tiszta energiához való méltányos hozzáférést, és így a környezeti fenntarthatóság mellett a társadalmi igazságosságot is előmozdítják.

- 5) **Az energia állampolgárság globális perspektívái:** A konferencia a szerte Európából érkező résztvevők hozzászólásai alapján rávilágított az energia állampolgárság sokszínűségére. Hangsúlyozta a kulturálisan érzékeny megközelítések fontosságát, amelyek elismerik és kihasználják a különböző régiók egyedi összefüggéseit és tapasztalatait.
- 6) **Bizalomépítés az innováció révén:** A konferencia bemutatta, hogy a bizalomépítésnek milyen innovatív megközelítései formái léteznek, amelyek révén az állampolgárok hatékonyan bevonhatók az energiaátmenetbe. A beszélgetések az állampolgárok és a politikai döntéshozók közötti szakadék áthidalásával kapcsolatos kihívásokról, valamint az állampolgári tömörülésekben és más részvételi mechanizmusokban rejlő lehetőségekről folytak, amelyek a bizalom és az együttműködés kultúrájának előmozdítását szolgálják.
- 7) **Az energia állampolgárságot támogató környezet:** A konferencián elhangzott megállapítások hangsúlyozták egy olyan támogató környezet létrehozásának fontosságát, amely megkönnyíti az állampolgárok energiaátmenetben való aktív részvételét. Ez magában foglalja a magán- és a közsféra közötti partnerségek előmozdítását, a civilek által vezetett kezdeményezések ösztönzését, valamint annak felismerését, hogy az egyének sokféle módon tudnak egy fenntarthatóbb energiarendszer kialakításához hozzájárulni.

Posztereken az energia állampolgárság különféle formái [az EnergiaPERSPEKTÍVÁK projekt részletesen elemzett esetein keresztül](#) (fotó: GreenDependent Intézet ©)

Következtetések és a jövőre vonatkozó irányelvek

A meglévő erőfeszítések ellenére továbbra is nagy szükség van olyan intézkedésekre, amelyek biztosítják az inkluzív, befogadó átmenetet, az állampolgárok hangjának és tapasztalatainak az energiaátmenetbe való integrálását. Egyértelműen szükség van arra, hogy a konferencia tapasztalatait és ajánlásait megvalósítható stratégiákká alakítsuk. A jövőbeli intézkedéseknek a befogadó átmenet előmozdítását kell szolgálniuk, a demokratikus energiarendszerre, a technológiai és társadalmi innovációra, valamint az energiapiacok méltányosságára összpontosítva. A konferencia meglátásainak gyakorlati megvalósítása magában foglalja azok olyan stratégiákba való átültetését, amelyek a kormányzati és társadalmi szinteken egyaránt visszhangot keltenek. Az új partnerségek és együttműködések létrehozása kulcsfontosságú ezen az úton, hangsúlyozva a fenntartható jövő megteremtéséhez szükséges közös erőfeszítéseket. A továbblépéshez az szükséges, hogy egyértelműen és kollektíven elfogadjuk a meglátásokat és ajánlásokat. A politikai döntéshozóknak,

az érintetteknek és a lakosságnak együtt kell működniük annak érdekében, hogy az energetikai jövő fenntartható, méltányos és mindenkit befogadó legyen.

Az EnergiaPERSPEKTÍVÁK (EnergyPROSPECTS) projektről

Az [EnergiaPERSPEKTÍVÁK](#), az energia állampolgárság kutatására összpontosító közös kutatási kezdeményezés, három éven keresztül különböző érintettekkel együttműködve igyekezett feltárni az európai energetikai gyakorlatok összetettségét. A legmodernebb társadalomtudományi és bölcsészettudományi ismeretekre alapozott projekt célja az volt, hogy megértse az energia állampolgárságot mint politikai koncepciót, szociotechnikai fogalmat és a jövőbeli energiarendszerekben az állampolgári cselekvés társadalmi konstrukcióját. Az EU Horizont 2020 programja keretében finanszírozott EnergiaPERSPEKTÍVÁK az energia állampolgárság széles körű megértését tűzte ki célul, megvizsgálva a kapcsolódó átfogó kérdéseket, és kialakítva egy koncepcionális tipológiát, amely [közel 600 kezdeményezés](#) (ebből [56 magyar](#)) tanulmányozásán alapul.

A közel 600 esetből kiválasztott [40 kezdeményezés](#), köztük 6 magyar, [mélyreható elemzése](#) az energiarendszerek különböző aspektusait tárta fel, ami egy olyan [eszköztár \(toolkit\)](#) kidolgozásához vezetett, ami az állampolgári felhatalmazást mozdítja elő. A projekt elsődleges célkitűzései közé tartozott egy fogalmi keretrendszer kidolgozása, majd az energia állampolgárság különböző megnyilvánulásainak azonosítása, az aktív részvétel feltételeinek értékelése, valamint az eredmények elemzése. Az EnergiaPERSPEKTÍVÁK arra törekedett, hogy a kutatás különböző lépéseibe bevonja mind az állampolgárokat, mind pedig a szakembereket, az eredményekre építve pedig használható eszközöket és javaslatokat alakítson ki.

A kutatás részét képezte az energia állampolgárságot támogató vagy akadályozó kontextuális feltételek elemzése, a megfelelő modellek különböző kontextusokkal való összehangolása, valamint az állampolgárok körében végzett felmérés. A gyakorlati szakpolitikai eredmények a szakpolitikai szereplőkkel tartott [tudáscsere-műhelytalálkozók](#)on keresztül születtek meg.

Az EnergiaPERSPEKTÍVÁK konzorcium kilenc partnerből állt az alábbi országokból: Írország, Belgium, Magyarország, Hollandia, Bulgária, Franciaország, Lettország, Németország és Spanyolország.

A projekt online és közösségi médiafelületei: Web: <https://www.energyprospects.eu/hu/>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/80727421>

Twitter: <https://twitter.com/EnergyPROSPECTS>

További információért, kérjük, keressen minket:

GreenDependent Intézet, info@greendependent.org

Magyar nyelvű információk a projektről: <https://intezet.greendependent.org/hu/node/672>

